

RPW/27191/2024-1P

EZD RP NRPiPS
(BOM-IV)
Data rejestracji: 2024-07-08
Data wpływu: 2024-07-08

dn.01.07.2024r.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	
KANCELARIA GŁÓWNA	
Data wpływu:	2024 -07- 08 -14-
L. dz.	

Pani
Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Minister
Ministerstwo Rodziny, Pracy i
Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00 – 513 Warszawa

PETYCJA

W imieniu własnym a także „emerytów wcześniejszych” urodzonych przed 1 stycznia 1949r. których dotyczy zapis w Ustawie Emerytalnej, art. 53 o dodatkowym wymogu pracy przez 30 miesięcy z pełnym ubezpieczeniem społecznym, niezbędnym do przeliczenia świadczenia (emerytalnego) w chwili osiągnięcia wieku Ustawowego dla kobiet i mężczyzn (spełniających wymagania stażu pracy).

Zwracam się do Pani Minister o podjęcie stosownych działań legislacyjnych likwidujących dyskryminację tych emerytów, którzy korzystając z możliwości wcześniejszych świadczeń (z uwagi na swój stan zdrowia) zdecydowali się przejść na nie. Nie zostali poinformowani, że nabycie takich uprawnień będzie skutkowało finansowo do końca ich życia chybą, że zgodnie z art. 53 Ustawy emerytalnej podejmą dodatkowo pracę w wymiarze 30 miesięcy z pełnym ubezpieczeniem społecznym po osiągnięciu wieku ustawowego – ponowny powrót na rynek pracy.

Który z pracodawców zdecydowałby się zatrudnić człowieka schorowanego, obciążonego przypadłościami zdrowotnymi z tytułu swojego wieku, skoro już zdecydował się świadomie o przejściu na wcześniejsze świadczenie. Wpadli oni nieświadomie **w pułapkę prawną przygotowaną przez Ustawodawcę.**

TK przyznał, że przepisy pozwalające na zmniejszenie podstawy emerytury osobom, które przeszły na wcześniejsze świadczenia są niezgodne z Konstytucją RP i zobligował Władzę RP do zagwarantowania jednolitych zasad zwrotu świadczeń należnych uprawnionym, co oznacza potrzebę Nowej Ustawy. Rozważano tylko sytuację urodzonych po 1 Stycznia 1949r., **nie biorąc pod uwagę tych urodzonych ale przed 1 Stycznia 1949r.** - może w tym przypadku wystarczy „poprawka poselska” do zapisów Ustawy likwidująca ten dyskryminujący zapis dla emerytów wcześniejszych z tzw. „starego portfela”. Zgodnie z Konstytucją RP art. 32 ust. 1 Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez Władze Publiczne a ust. 2 – Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (koniec cyt.).

* do napisania powyższego w imieniu własnym i pozostałych emerytów wcześniejszych (z tzw. *starego portfela*) skłoniły artykuły prasowe za Gazetą „Fakt” nr 128 i 130 z Czerwca 2024 a także Orzeczenie TK z Czerwca br.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Eliza Wiśniewska

DUS-II.055.27.2024.MBu
Warszawa, dnia 12 września 2024 r.

Szanowny Panie,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Pana petycją w sprawie wprowadzenia zmian w ustawie emerytalnej¹ w zakresie obliczania wysokości emerytury osobom urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Do przedstawionej w Pana petycji sprawy mają zastosowanie przepisy Działu II Rozdziału 2 ustawy emerytalnej, dotyczące emerytury dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

Zgodnie z art. 27 ustawy emerytalnej, zainteresowany, aby nabyć prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym (65 lat w przypadku mężczyzn), musi spełnić warunek posiadania wymaganego stażu (łącznie okres składkowy i nieskładkowy) wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, a wysokość świadczenia zostaje obliczona na zasadach określonych w art. 53 ustawy emerytalnej.

Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2² ustawy emerytalnej, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia prawa do emerytury.³

Przepisu art. 53 ust. 3 ustawy emerytalnej nie stosuje się w przypadku, gdy zainteresowany po nabyciu prawa do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru

¹ Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429, 1672, z 2024 r. poz. 834, 858); dalej: ustawa emerytalna.

² Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

1) podstawa wymiaru renty – w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo

2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Stosownie do art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej, przepis ust. 1 pkt 1 tego artykułu stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru:

1) emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury;

2) renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do tej renty albo do emerytury.

³ Art. 53 ust. 3 ustawy emerytalnej.

emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym⁴.

W sprawie emerytalnej przez Pana przedstawionej, tj. ubiegania się o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym po emeryturze wcześniejszej, nie ma podstaw do zastosowania przy obliczaniu wysokości emerytury powszechnej przepisu art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Przepisy ustawy emerytalnej przewidują możliwość ponownego obliczenia wysokości świadczeń dla ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., jednak zainteresowany musi spełnić warunki określone w art. 111 – 113 ustawy emerytalnej, dotyczące ustalenia nowego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru lub uwzględnienia dotychczas nie uwzględnionych okresów składkowych.

Ustawa emerytalna, w art. 55 i art. 55a, przewiduje możliwość obliczenia emerytury ubezpieczonemu, spełniającemu warunki do jej uzyskania na podstawie art. 27 tej ustawy, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej („nowe” zasady) jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy („stare” zasady).

W sprawie indywidualnej przez Pana przedstawionej nie wystąpiły przesłanki pozwalające na obliczenie wysokości emerytury w sposób określony w art. 55-55a ustawy emerytalnej. Podsumowując, należy stwierdzić, że zgodnie z informacjami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pobiera Pan emeryturę w wysokości uwzględniającej możliwe warianty ponownego obliczenia wysokości świadczenia oraz ustalania prawa i obliczenia wysokości kolejnych świadczeń.

Należy zaznaczyć, że w wyniku reformy systemu emerytalnego wprowadzonej 1 stycznia 1999 r., nastąpiło zróżnicowanie zasad przyznawania i sposobów obliczania emerytury, ponieważ dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. stworzony został nowy system emerytalny. Nowy sposób obliczania emerytury wprowadzono z poszanowaniem praw nabytych przez osoby, które w 1999 r. osiągnęły już wiek 50 lat i zbliżały się do wieku emerytalnego. Dlatego dla osób urodzonych przed 1949 r. utrzymano tzw. stare zasady ustalania wysokości emerytury, określone przepisami art. 53 ustawy emerytalnej. Należy podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 stycznia 2000 r., sygn. K 18/99 (OTK ZU nr 1/2000, poz. 1), wyraził pogląd, że reforma systemu ubezpieczeń społecznych, wprowadzająca m.in. zróżnicowanie w sposobie ustalania prawa do emerytury i wymierzania jej wysokości w zależności od daty urodzenia ubezpieczonego, znajduje oparcie w wartościach i normach konstytucyjnych.

Zaproponowana w petycji propozycja zmian dotyczy więc starego systemu emerytalnego, którego większość świadczeniobiorców zrealizowała już swoje prawo do emerytury, obecnie emerytury zasadniczo ustalane są bowiem na nowych zasadach emerytalnych i nie ma uzasadnienia do zmiany funkcjonujących zasad dotyczących starego systemu emerytalnego, który przy wprowadzanej w 1999 r. reformie emerytalnej zachował prawa nabyte przez osoby urodzone przed 1949 r. Brak spełnienia przez zainteresowanego warunków wynikających z ustawy nie jest wystarczającym powodem do zmiany przepisów regulujących dane zagadnienie, obowiązujących ogół ubezpieczonych.

---

⁴ Art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej

Mając powyższe na względzie Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie informuje, że przyjęte rozwiązania wynikają z reformy ubezpieczeń społecznych, są z nią zgodne i właściwie regulują poruszoną w petycji tematykę. W związku z tym w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace legislacyjne w kierunku wskazanym w petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/